

Nro. 8.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Kedden Januáriu 29-ik napján 1812-ik
esztendőben.

Bé t s.

Huszonhat esztendeje, hogy ezen népes rezi-
dentziának lakosává lettem, de keményebb telet,
egyen kívül, a' jelenvalónál nem értem. Tegnap
előtt, tegnap, és kivált ma olly nagy hideg vólt
mind nappal mind éjjel, mellyhez hasonló eszten-
dő alatt nem tapasztaltatott, úgy hogy nem tsak
a' lovaknak a' serények, hanem mindenféle idejü
embernek puderezett vólt a' haja, és a' pofáján
két felől az álla kaptzájáig le nyúló módi sza-
kálla (a.) — A' szekér és gyalog utak mellett
fekvő mély hó keményen tsikorog az ember talpa
alatt, az utak jegesek lévén, a' ki magára nem
vígysz, könnyen le esik a' lábáról, és térden 's

könyökén sebet kap, az idős embernek könnyen keze vagy lába törik, ha hanyatt esik fejének hátulsó része, ha előre dül vagy az órra vagy a' homloka sebesedik meg, elég példáját láttuk ennek két harmad nap alatt. Ennekelőtte ha 24 vagy 48 óráig tartott a' hideg, azután kivált Pál fordúlása napján gyengébb időre változott, most pedig ezen a' napon kezdődött a' legkeményebb tél, és a' mint a' paraszt kalendáriom tartya, nem mingyárt leszen engedelmesebb idő.

Egy buzgó hazafiúsággal tellyes, és felebaráti szeretettel lángoló ember barát, a' ki a' katona gyermekeket nevelő házaknak számokra már sok áldozatokat tett, de azért még is magát neveztetni nem kívánnya, nem régiben újokban 1000 forintokat ajándékozott bankó tzedulákban, olly véggel, hogy az ide való garnizon ispotályban lévő gyermekeknek azon summából háló köntös és paputs szerezzék; sőt még többnek adására is kötelezte önnön magát. Ez a' valóságos és színmutatás nélkül való jótétemény Eő Cs. 's Ap. Kir. Felségének értésére esvén, azt

(a.) Egy magyar szótár író huntzfutka szakálnak nevezi ezt a' pofán nőnni szokott szakált, mi jusson nem tudom. A' huntzfutka nem magyar szó, hanem német, és a' régi magyarok, a' kik Török módra a' szakallokat meg hagyták, fejeknek hátulsó részét meg beretváltatták, semmire kellő embereknek tartották a' huntzfutkát pofájokon viselő kényes ifjakat. Helyessebben lehet azt pofa szakálnak nevezni.

igen kegyelmesen venni, 's maga jó tettését a' jóltévőnek tudtára adadni méltóztatott.

Magyar Ország.

A' Pesti Kir. Fő Oskolában, a' mint onnan ébresztő ditsekedéssel írják, a' különbkülönbféle tudományokat tanuló az elmúlt és a' most folyó esztendőben, mind öszve 700-ra ment a' száma, melly tsalhatatlan tanúbizoysága azon Universitás virágzó állapotjának. A' *Keresztény vallást* tanulóok 70, *Törvényt* tanulóok 171, az *orvosi tudományt* tanulóok (ide értvén a' Chirurgusokat és Apatikáriusokat is) öszveséggel 189, a' *Filozofiát* tanulóok 270-en voltak.

Ebben a' virágzó Fő oskolában a' vallásról való tudományt tanító második professorság megüresedvén, annak elnyerése végett mind a' püspökségekből, mind a' Szerzetesekből az arra alkalmatosak meg hívattatnak. A' Concursus ugyan ott, t. i. Pesten e' folyó esztendőben, a' jövő Martzius utolsó napján fog lenni.

Temesváron egy válogatott személyekből álló nemes Társaság a' házi szegényeknek számokra az odavaló teátrumon olly szerentsével jádzott a' *hamis szemérem* név alatt esméretes teátromi darabot, hogy a' bévett jövedelem 3000 forintnál többre ment, melly tsalhatatlan jele annak a' jó ízlésnek, mellyel most a' Nemes Magyar Nemzet is a' szép tudományok, és palérozás eránt viseltetik.

Tekintetes Szepes Vármegyének *Markusfalva* nevű helységében, a' mellyről a' Marjássy fő nemes familia maga praedicatumát viseli, olly iszonyú nagyságú kígyó találtatott nem régen, melly a' juhász nyáját annyira fogyasztotta, hogy

ő maga gyanúba esett, mintha alattomban bárányait eladogálta volna. Hogy tehát a' gyanúságtól megmenekedhessen, azon tájon egy magas fára fel mászván, az ő nyáját pusztító ellenséget meg leste, meg is találta, mivel a' nagy kígyó barlangjából ki menvén egy bárányt megkapott, 's barlangjába hurtzolt. A' juhász tehát másokat is maga segítségére híván, a' barlang felibe állott, és a' midőn a' kígyó ismét prédálni ment, és a' fejét a' lyukból ki dugta volna, arra egy nagy követ botsátott, 's azt öszve törte. 's ilyenképen mind juhnyáját a' veszedelemtől, mind magát a' gyanúságtól megszabadította. Azokkal együtt, a' kiket maga segítségére hívott, a' nagy kígyót barlangjából ki vonván, azt végképen megölték. Ennek a' gonosz állatnak hossza négy öl, vastagsága mint egy erős és nagy ember dereka olyan volt. Ott termett é, vagy másunnan ment oda, nem tudatik. Barlangjában sok tsont és hús találatott.

Rénusi Szövetség.

A' Fels. Szakszóniai Király a' maga személyének és rezidentziájának bátorságára, és a' jó rend fenn tartására nézve szükségesnek ítélte, nyoltz kompania gyalog és egy kompánia lovas polgári katonaságot felállítani. Minden kompánia 100 főből áll, és mind ennek, mind amannak a' Drézdai Gubernátor tétetett Commendánsává. — Ennek a' testőrző seregnek forma ruhása setétkék sárga gombos síma felső ruhából, fejer nadrágból és tajbliból, fejer kokardás három szegletű kalapból és saruból áll. A' tiszteknek hasonló betsületet adnak a' strázsák, mint a' línea trupponál lévő tiszteknek, de ha forma ru-

hájokban vannak felöltözve, ha ezekkel egy rangúak, amazokat követni tartoznak. — Ha a' szükség és szoros környűlállások kívánnyák, a' városnak ellenségtől való védelmezésére is kötelesek.

A' nemzeti gárdistai szolgálat alól minden polgárok, a' kiknek testekben valamelly hiba van, vagy a' kik a' 66 tzonon alól valók, a' kik 60-ik esztendejeket meg haladták, a' közönséges hivatalbeli személyek, a' papok, orvosok, tudósok, a' közönséges tanítók, a' nevezetes mesterek, és a' nemesek fel vannak szabadítottva.

A' Fels. Würtembergi Király azok ellen a' gonosztévők ellen, a' kik főben járó vétekben esnek, és a' gyalázatos halálnak elkerülésére a' bírói szententzia előtt magokat meg ölik, olly normalis parantsolatot adott ki, hogy az ellenek indíttatott processus ne tsak félbe ne szakasszassék, sőt inkább a' szententzia hozatásig hólt teste valamelly távol lévő helyen ásattassék a' földbe, a' szententzia hozása után pedig, a' mint életében érdemlette volna, akként büntetődjön meg.

Warsaui Hertzegség.

Ezen Hertzegség Rendjeinek országos gyűlésekben mindjárt a' második ülésben, a' régi bevett szokás szerént, leg elsőben is Marsalt, az az, olly személyt választottak magok között, kinek előülése alatt a' gyűlések tartatni szoktak. Ez az előülői székre béülvén előttök mondott orátiójában az egymással való egyetértésre, a' Hazájok boldogságának előmozdítására, és mind azoknak a' tárgyaknak szorosán leendő megfontolására serkengette az Ország Rendeit, mellyek-

gyűlléseikben elő fognak fordulni. A' minthogy azt is olvassuk a' Warsaui tudósításokból, hogy azon Országos gyűllésnek üléseiben leg szebb rendel folynak a' dolgok, hogy már is több olly törvények hozattak és vétetődtek bé, mellyek által rövideden, 's több haszonnal lehet a' közönséges dolgokat folytatni. A' Király és az Ország Rendei közt tökéletes egyesség uralkodik, és hogy azon Fejedelem közönségesen tudva lévő kegyességére nézve mindenektől betsültetik, és szerettetik.

A' múlt December 13-ik napján 9 órakor dél előtt a' deputatusok Kamarája öszvegyűlvén, az országos gyűllés Marsalja is meg jelent, és a' Starosztáknak vagy Deputatusoknak székek előtt várakozott mind addig, míg a' Status Tanáts is oda ment. E' tehát 11 órakor dél előtt meg jelenvén, és béülvén a' maga székébe, a' Marsal tsendességet parantsolt, és a' Marsal bottal az asztalt háromszor megütvén az ülést elkezdette, és leg elsőben is azt tudakozta a' Status Tanáts-tól, vannak é olly proiectumai készen, a' mellyeket a' meg határozás végett a' deputatusok Kamarájának eleibe kellene terjeszteni.

Erre a' törvényes dolgokra ügyelő Minister azt mondta, hogy az a' proiectum, melly az özvegységre jutott férfiúnak vagy asszonynak a' meg hótnak öttisével vagy hűgával való öszve házasodások tárgyazza, a' deputatusoknak Kamarájával már közöltetett, és bé is vétetődött. E' meg lévén, mingyárt a' polgári törvényhozásra hívta a' Marsal a' Deputatusoknak követjeit, a' kik az ő ülőszékéhez menyén annak két oldala mellett léve székekbe ültek. Ennek a' deputa-

tióinak egyik tagja *Mioduski* a' Marsal engedelmével, a' projectumnak bévétele mellett szóllott, és ezen alkalmatossággal azokat a' nehézségeket is előhordotta, mellyek a' Warsai Hertzegség lakosira, az eddig gyakorlásban vólt, és sok tekintetben azon ország fekvéséhez és szokásaihoz nem illenek, polgári törvényekből háramlottak, 's végre azt kívánta, hogy illendőbb, 's egyáltalában szükséges változások tétetődjenek azokban.

Minekutánna a' Commissionának még egynéhány tagjai ezen projectumnak bévétele mellett szóllottak, 's annak hasznos voltát, és azt is megmutatták volna, hogy az a' régi hazai törvényekkel megegyező legyen, 157 voksoló deputatusok, követek és Status Tanátsból valók között 135 annak bévételére, 22 annak bévétele ellen voksoltak. E' meg lévén mingyárt két személyt választott ki közülök a' Marsal, a' kik által a' Status Tanátsnak arról jelentést tett. — A' törvényes dolgokra ügyelő minister újobban engedelmet kért a' szóllásra, és azt kívánta, határozassék meg, kit lehet a' tútorság alól fel szabadítani, mellyre 87-en voksoltak, 74-en pedig ellene vóltak. — Végtére a' törvényes dolgokra ügyelő Minister engedelmet nyervén a' szóllásra, azon hibáról emlékezett, melly 1809-ik esztendőben, Martzius 24-ik napján, a' kereskedést árgyazó Frantzia Codexnek, vagy törvény könyvnek bévételekor esett, és azt által is adta a' Marsalnak. Minekutánna *Mioduski* Commissarius Úr gyámolította volna a' törvényes dolgokra ügyelő Ministernek projectumát, annak bévételére 135-en voksoltak, 22-en pedig az ellen.

A' Rendeknek múlt December 19-ik napján tartott ülésében avval kezdette el a' Marsal maga beszédjét, hogy ő a' Staroszták, az az, a' Deputatusok Kamarájának sok köszönettel tartozik azért, hogy az addig bevett projektumok által 10 milliom forintot (egy Lengyel forint 5 garasból áll) nyert a' Hertzegség kintstára, de hogy azonkívül újabb áldozatokat kíván a' Haza. Ezen beszédje után a' kintstár mester újobban azt proiectálta, hogy a' városbeli marha hús vágásra adó vettessen, melly proiectum 138 voksokkal 28 ellen bé is vétetődött. A' Stempelezésért, vagy bélyegzésért fizetendő adó több ellenkezést talált. Különösen *Godlewski* Úr nagyon kikelt az ellen, 's azt mondotta, hogy a' feletőbb sok adó az Ország erejét felül haladja, a' közönséges költség summáját az eddig bevett jövedelemnek masszájával egybe vetette, 's megmutatta, hogy a' stempelezésnek bé nem vétele semmi különbséget nem tsinál a' Kintstár számvetésében, azért méltó azon proiectumot megvetni. — *Dombrowski* Úr azt kívánta, hogy minden dolgok előtt a' Kintstárnak mostani állapotja terjesztődjön a' gyűllés eleibe, hogy annál fogva mind az ország szükségéről, mind az új adóknak meg határozatásáról meg győzettesenek, és bátorsággal folytathassák azt az Orzzág Rendjei. Egyszersmind még azt is proiectalta, hogy az Ország gyűllésének folytatása halasztódjék mind addig, míg a' Kintstármester a' kívánt tárgyról a' deputatusok Kamarájának számot fog adni. Ez ellen a' proiectum ellen azt mondotta a' Kintstár mester, vagy financiális minister, hogy mivel ő nem régiben kezdett ezen

hívataljának folytatásához, még eddig elegendő ideje nem volt a' Kintstárnak egész mivoltát meg vizgálni, hogy az eddig elfogadtatott segedelmek a' Kintstárnak minden egyátaljában szükséges költségeire nem elegendők, hogy *Goslewsky* Úr a' jövedelem néhány tikkelyeinek felvetésekben hibázott, és hogy a' jelenvaló küszködésben, mellyben a' Hazát vagy meg kell szabadítani, vagy elveszni engedni, nem kell a' vélekedéseket csak egy oldalról nézni. — Végtére a' stempelezésre való adófizetés eránt tett projectum 63 voks ellen 103 voksal meg vettetett. De ez a' projectum a' 20 Decemberi ülésben több modificatiókkal ismét elővételvé 125 voksal 42 voks ellen bévétetődött. — A' több ezen napi ülésben előfordúlt Kintstárt tárgyazó projectumok, úgymint a' Pátensekért, falusi jószágokért fizetendő adók közt leg több nehézséget okozott a' patensekért fizetendő adó, melly ellen leg jobban kikeltek *Wodzinski*, *Godlewski*, és *Morbitzer* Urak, mint olly adófizetés ellen, melly a' kereskedést, a' mesterségeket, és a' fábrikákat egészen le rontya, és a' városoknak lakosait, a' kik másként is szegénységre jutottak, meg kevesíti, és a' szegény adófizető népre nézve egyátallyában terhes, 99 voksal 66 voks ellen meg vette-tett.

Spanyol Ország.

Az Alfréd nevű Londoni újság leveleknek 1-ső Januáriusi darabjában azt írja azoknak szerzője, hogy az Anglus ministerek a' Kadikszii Jun-tának ismét költsön pénzt adni nem akart, hogy a' Kadikszban lévő insurgens seregek épen olly nagy szükségét szenvednek, mint a' Gallitziai

tartományban lévők, és hogy e' miatt nagyon békételenek legyenek, hogy a' Spanyol Országi dolgok olly vastag homályba vannak béborítva, mellyen a' leg felnyíltabb szemű ember is allig láthat által. Eddig úgy hitték, hogy Amériká-ból elegendő eleség hordatik Kádiksza, de úgy tettzik, hogy egynéhány hólnaptól fogva mind a' katonák, mind a' hajós legények nagyon békételenek legyenek. Noha már is felette nagy summa pénzbe került a' Spanyol Országi háború, mindazáltal még is mindenben szükségét látnak a' hadi seregek, és semmi pénze nintsen a' Jun-tának. Hogy szükséges fundust tsináljon magá-nak, azt proiectálta az Anglus ministereknek, hogy Anglia kezessége mellett 40 milliom reált veszen fel költsön, hogy annál fogva a' Spanyol insur-gens ármadiát, melly most 20000 emberből ál-ló, jobb lábra állíthassa; de erre tellyességgel nem állottak az Anglus ministerek. — A' Gib-raltár előtt táborozó Fr. hadi seregek nagyon meg szaporodtak, és a' St. Rochi líneát elfoglalták, 's annál fogva az azon erősségben fekvő insur-gens katona őrizetet Spanyol Országtól egészen el-szakasztották.

A' múlt December közepétől fogva követke-zendő közönséges és magános tudósítások kül-dettek Párisba a' Spanyol Országi hadi dolgok-ról: Biskayában nagyon megsaporodtak a' Fran-tzia hadi seregek, és azon Országnak nevezete sebb kikötőhelyeit, nevezetesen a' *Gijonit* elfog-lalták. Generál *Bonnenek*, kinek fő vezérségére ismét bízattak, Oviedóban Asturia fő városában volt fő hadi szállása, de a' mint épen most írják, azon tartománynak napnyúgoti részében szandé-

kozott marsírozni. Előre járó seregének egyrésze már Luarkaba bényomúlt, és sok Angliai portékákat foglalt ott el. — A' Gallitzia tartományból Asturiába ment insurgensek ott meg nem maradhattak, azoknak egy része széllyel oszlott, a' másik része pedig a' hegyek közzé vonta magát, minden Frantziákkal való tsatázásaikban szerentsétlenek voltak.

A' Gallitziai insurgenseknek fő corpora, mellyre azon tartománynak védelmezése vala bízattatva, és a' melly az Asturiában lévőknek hasznokra a' Leoni tartományban Astorga felé nyomúlt vala, mihelyt észre vette, hogy Fr. Generál *Dumoulin*s ellene indúlt, mingyárt elfutott, következésképen egészen héjábavalóvá tetett az ellenség plánuma. — *Abadia* insurgents Generális ismét szaporította a' maga népét Gallitziában, és a' mint írják, pézt kapott az Angliai Kormányzástól, különben mind széllyel oszlott volna. Azon tartománynak kedvező fékvésére nézve, a' Gallitziai insurgents vezéreknek minden akadály nélkül való egyeségek van: mindazáltal még sem eszközölhették azt ekkorig az Anglus Ágensék, hogy a' Corunnai, Ferroli, és Vigói erősségekbe Anglus katona őrizetek helyheztesenek.

Az északi Portugalliában lévő Anglus armada még most is a' Coa vize mellett fekszik, 's ott áll vigyázaton annak avantgárdája, vagy előjáró serege. A' többi osztály seregei, és a' Portugalliai fegyveres néppel öszve kaptolt corpusok is a' Beiraitartománynak belső részében vannak felosztatva. — Magának az Anglus fő Vezér Lord *Wellington*nak fő hadi szállása ismét Viseu-

ben van, a' hól tudniillik vólt Marsal *Massená.* nak Portugalliába való bé menetele előtt. — Sokan azt hírlétek, hogy az Anglusok a' Salamankában fekvő Frantziákat meg támadják, de még eddig azt nem mivelték, sőt mivel nagy szükségét szenvednek, az Anglus ármadiának egy része bellyebb húzta magát, sőt a' lovasság Coimbra vidékén hátrább vonatott. — A' Frantziák sem bántották az Anglusokat, és az északi Fr. ármadiának az a' része, melly az északi Salamankában vólt, messze, t. i. a' Valladolidi tartományig kitérjedt téli kvártélyra osztatott. — Marsal *Marmont* ármadiája is tsendes kvártélyokba fekszik. — Egy Anglusokból és Portugallusokból álló ellenséges corpus Generál *Hill* vezérlése alatt még most is Alcantára vidékén tanyázik, a' *Castanos* insurgens Generálnak vezérlése alatt lévő Spanyolok a' Badajoz környékére gyűlt Frantzia hadi népnek mozdulásaira vígyáznak.

Elősszöri Tudósítás.

Az a' jó szándék és igyekezet, mellyel a' szenvedő emberiség sorsa könnyebbítésén iparkodok, midőn a' fogtájást gyógyító *Tinkturámat* mind a' két Magyar Haza előtt esmeretessé kívántam tenni, engemet még arra is ösztönöz, hogy előbbi közönségessé tett Tudósításomnak következésébe ezen egynéhány megjegyzésre méltó rendeket is ki adjam.

Mivel sok századokbéli Tudósoknak munkáikban olvashatni, és a' minden napi tapasztalások is azt bizonyíttyák, hogy gyakorta a' foghús alatt, és a' fogak közt sok veszedelmes apró férgetskek találtatnak, és azok a' fogakat rágják, 's

azokon lyukakat fúrnak, 's annál fogva odvasokká teszik a' fogakat, melly értelemnek igazságát az is meg mutatja, hogy némelly ki vont fogak egészen egészségeseknek láttzanak, de a' foghús alatt lévő gyökereiken apró lyukak vannak fúrva, melly miatt leírhatatlan fájdalmat kell az embernek szenvedni, a' nélkül, hogy némellyeknél leg kissebb más szemmel látott ok jelen volna. Itt tehát ez a' kérdés támad, miképpen lehessen ezen ártalmas férgetskéket tojásaikkal és fészkeikkel együtt egészen elpusztítani, hogy azoknak semmi idejek ne legyen a' több egészséges fogak alá bújni, midőn azokat a' fog gyógyító Tinkturával kezdjük üldözni? valósággal nem más módon, hanem az általam ki adott és világosan meg magyarázott tanító tzédulában le írt módok szerint, mellyből minden portzio Tinktura mellé egy illy tzédula fog ragasztatni.

Tulajdon tapasztalásomból mondhatom, hogy némelly fogfájással küszködő személyek hozzám folyamodván, midőn fogaikat megvizsgáltam volna, sokszor azoknak gyökereiknél egyebet nem találtam, és midőn tőlök tudakoztam volna, mit miveltek, és miként rontották el fogaikat, sokan azt felelték, hogy meleg vassal égették ki, mások, hogy erős szerekkel éltek fogfájások ellen, mellyek fogaiknak minden elevenségét elvették, azokat meg-parázsították, 's e' miatt egész gyökerekig letöredeztek, azomban pedig semmit sem segíthettek fogaiknak fájdalmaikon, melly eltávoztatható szenvedését ember társaimnak szánszkodva és irtódzással kellett szemlélnem.

Sokan midőn ezen kétségbe ejtő fájdalmakkal küszködnek, a' fog kivonatására adják magokat, ama régi magyar példabeszéd szerént: *A' hideg vas leg jobb orvosa a' fájós fogoknak*, 's e' szerént szenyvedéseiknek elhárítások végett egy két fogaikat kivonatják, 's azonban semmit sem segíthetnek magokon, mivel gyakorta egásséges fogaikat is elrontják. — Hogy is lehet gondolni, hogy a' fogat a' maga fészkeből az eleven hús és álkaptza tsontok közzül, mellyekbe a' természet azokat szorossan bérakta, a' nélkül ki lehessen vonni, hogy a' többi fogak meg ne resz-kettessenek, azoknak idegei meg ne szakadjanak, a' szenyvedőnek fejekaponyája meg ne gyengüljön, sőt az agyvelő is, mellynek idegei (nerussi) annak idegeitől függ, és ered, meg nev rázódjon, 's meg ne erőtelenedjen, mivel ezeket a' bölts Természet olly szorosan öszve szerkeztette, hogy egyik fog a' másiknak szolgál,

Hogy ez igen fontos tárgy legyen, abból is ki tettzik, hogy a' régi Böltsék közzül sokan a' romlott fogakat úgy nézték, mint az élet végéhez való közelítésnek tsalhatatlan jelét.

Melly nagy befolyása legyen azoknak az egész emberi test alkotmányába abból ki tettzik, hogy midőn a' kisdedeknek fogok nőnni kezd, benne nagy változásokat szűlnek, és gyakran halált okoznak; arra való nézve szükséges mind a' jó fogakat épségben meg tartani igyekezni, mind az el romlottakat, a' mennyire tsak lehet meg orvosolni, az egésségeseknek pedig állandóságot szerezni.

Ha meg fotollyuk, hogy a' fogak az ábráznak különös diszére szolgálnak, és hogy a'

fogatlanság, a' héjános, fekete, sárga, ritka, és odvas fogak a' leg szebb ábrázatú személyeket is rúttá 's kellemetesség nélkül valókká teszik, kiváltképen midőn a' fogaknak odvassága azoknak rossz szagával is öszve van kötve; továbbá ha meg gondoljuk, hogy a' fogak a' minden napi eledeleknek szájunkba való megőrlésére, 's azoknak a' gyomorban leendő megemésztésekre, következésképen a' testtáplálására elkerülhetetlenül szükségesek, valójában minden embernek, személy válogatás nélkül kötelességében áll a' maga egészséges fogait épségben meg tartani, a' betegeseket pedig minden úton módon jobb állapotba helyhezteni igyekezni.

Mind ezekből minden hosszas okoskodás nélkül ki lehet húzni, hogy a' fog kivonásának nagyobb és rettentőbb következései vannak, mint közönségesen tartják, azt pedig a' fogaknak szorgalmatos gondviselése által el lehet kerülni. — Az én tzielom az, hogy ember társaimnak szolgálhassak, abban helyheztetvén leg főbb boldogságomat, ha azon fájdalmaktól, mellyek alá a' fogaknak nyavalyája az embert rekeszti, felebarátimat meg szabadíthatom.

Az én fog gyógyító Tinkturámnál alkalmaztossabb és hasznosabb szer nem hiszem hogy legyen, leg alább senkitől nem hallottam, sem nem olvastam, számtalan tapasztalásaim is ezt bizonyítják. Úgy esett ugyan értésemre, hogy annak más helyeken nem vólt ily hathatósága mint nállam. Meg lehet, hogy azt vagy meg keverték, vagy valaki azt majmolta, 's az én Tink.

turám helyett adta el; ebben az esetben ne terheltessenek meg írni, hogy hol, kitől, és mi áron vették azt.

Ennek az én *fog gyógyító Tinkturámnak* itt helyben, nállam, és a' belső városban az Albert Kir. Hertzeg kapusánál, mint két esztendővel ennekelőtte, a' midőn még a' bankótzédulák a' magok valóságokban folytak, a' jövő Februarius első napjától fogva 3 forint, a' fog pornak 30 kr. lesz az árra; más külső városokban a' Tinkturának 4 for. a' pornak 30 kr. azoknak a' portzióknak is, a' mellyek a' posta szekéren másuvá küldetnek. — Találatnak

Debretzenben Csáti György Könyvnyomtató és Könyváros

Kassán Fried Sámuel Kereskedő

Pesten Kiss István Könyváros

Szombathelyen N. Vass Vármegyében Kalmár László Kereskedő Uraknál.

Irtam Bétsben Bóldog Asszony Havának 26-ik napján, 1812-ik esztendőben.

Almási Balogh Dávid, Királyi Hertzeg Albertnél Udvari Tiszt; lakom Bétsben a' József külső városban, a' hosszú nevezetű úttzában, a' 93-ik numerusú, és az arany findza tzímerű házban, az első emeletben, balra a' 11-ik szám alatt.